

Nemčija. — Te dni so bile v nemškem državnem zboru velike in pomembne razprave, tičoč se mejnarodnih vprašanj. Kancelar grof Bülov se je ostro lotil angleškega ministra Chamberlaina in je dobil še ostrejši odgovor. Nemško-angleško prebivalstvo se je očitvidno ohladilo, toda posledic to ne bo imelo. Važnejše je to, kar je povedal grof Bülov o trozvezi. Sicer je dejal, da se trozveza obnovi, a povedal je tudi, da nima trozveza za Nemčijo tiste vrednosti, kakor nekdanj. To bagateliziranje trozveze je vse kroge osupnilo in se v obče tolmači tako, da Nemčija nima upanja, ohraniti trozveze v sedanji obliki. Avstrija se približuje Rusiji, Italija pa se je približala Franciji. S temi „ekstra turami“ grof Bülov ni zadovoljen, saj kažejo, da se Nemčija na Avstrijo in Italijo ne more več zanašati in od tod izjava, da Nemčija na trozvezo ne poklada več tisto važnost, kakor nekdanj.

Vojna v južni Afriki. — Posebnih novic iz južne Afrike v zadnjem tednu ni bilo in je le to na sebi kaj žalostno dejstvo zabeležiti, da so Buri primorani se vedno bolj „nazaj koncentrirati“. To govore cele knjige!

Obrtnija.

Kaj so galanterijski izdelki?

Je gospodarskih vprašanj, za kakoršna se naše časopisje ne zmeni, ker se mu zde preneznatna, ki pa igrajo tudi v našem ljudstvu jednako važno vlogo, kakor drugod, ako še ne celo važnejše, kajti za galanterijske izdelke — in to so jedno gori imenovanih „vprašanj“ — izdamo Slovenci, odnosno Slovani desetkrat več denarja, nego pa Nemci, kateri so v resnobi in varčevanju daleč pred nami.

To vprašanje bodi smoter predležečim vrsticam. Povod istim je dala neka razprava v židovski „Frankfurter Zeitung“, katera razprava je zagledala beli dan baš pred božičnimi prazniki, z namenom kajpak, ki je le prepozoren.

Omenjeni list piše v tej zadevi mej drugim:

„Že označenje imenovanih izdelkov pove dovolj, da vemo, kaj so. Galanterija spada k lepim lastnostim naše dobe v kateri si ljudje na različne načine skušajo dopasti. Ker pa je nemogoče, da bi si ljudje med seboj dopadali po svoji vnanjosti in omiki tako pogostoma, kakor to zahtevajo današnje socialne razmere, se mora nahajati nekaj, kar pomore tej človeški slabosti na noge. Marsikateri bi rad dopadel svojemu bližnjemu v čemerkoli, v poglavitnem pa radi tega, da bi si s tem kaj pridobil, a nedostaje mu ne prikupljive vnanjosti, ne govorniške zmožnosti in ne drugih takih prirojenih lastnosti, s katerimi se pridobi človeško naklonjenost, ali še kaj več. V tem slučaju pomaga ono, kar razumemo pod imenom „galanterijski kupčijski izdelki“. Kakor pa komplimenti in galanterije ne potrebujejo biti vedno pravi, t. j. odkritosrčni, jednako ni treba, da bi bilo to, kar jih izraža, pravo in naravno. Bistvo komplimentov je: lepe besede v prijetni obliki, njih namen: razveseliti in preslepiti. Za to pa zadostuje lepa, prikup-

ljiva vnanjost. Darilo mora po svoji vnanjosti dopasti, zmotiti, kar se doseže z lepoto in ukusom v obliki.

Galanterijski izdelki spadajo po svojem zvanju v najrazlične kupčijske stroke, v kolikor se odlikujejo po gotovi vnanjosti. Ako govorimo o lepem črno-usnjatem ženskem pasu, ki je praktičen in trpežen, prepustim ga v prodajo ženski modni trgovini; ali ko je govora o fantastičnem usnjatem pasu z zaponko s kačjo glavo, ali arabeske, ali o pasu iz svile itd. z elegantnimi okraski, kar vse je sijajno in omenljivo a prav nič trpežno in praktično, to pa spada med galanterijo. Jedno škatuljo pismenega praktičnega papirja prepuščam trgovini s papirjem, ali bujno ozalšano kaseto z lepimi okraski, a silno slabim papirjem — to pa sprejemem v svojo trgovino galanterij.

V nekih mejah seveda naj se giblje galanterijska kupčija, namreč, v kolikor ne nasprotuje povse praktični uporabi — nekoliko praktičnega videza morajo imeti ti izdelki. Ni namreč umestno dajati darila, katerih ni možno položiti na vsako mizo. Galanterijski izdelki so izdelki za uporabo, toda ne za ono, katero dovoljuje oblike in fantazija, med katere zlasti štejemo legijone raznih igrač in luksurijoznih izdelkov“.

Tako židovska „Frankfurter Zeitung“. Iz tu navedenega se takoj razvidi, da so galanterijski izdelki produkt fantazije izmozgovalcev, kateri o svojem „blagu“ javno izrekajo, da ni neobhodno potrebo in da ni pošteno in pravo, marveč da ima jedino le namen, vzbujati hipno dopadajenje in slepiti obdarovanega. Galantni hočejo pri ženskih žrtvah dosežati svoj namen, poslužujejo se, ker so sicer blazirani in brezdušni, galanterijskih daril, da ž njimi slepe in pridobivajo, in galanterijski izdelki so, s katerimi preplavljajo brezvestni špekulantje trge in sejmove nerazsodnih ljudstev ter jim vlečejo iz žepov denar za — sleparstvo. Dalo bi se pisati pole o tem predmetu. Hoteli smo le namigniti s temi vrsticami baš o tem času daril, kako nespametno je ljudstvo, ki gre na limanice židovskim fabrikantom sleparskih izdelkov, ki se za življenje popolnoma nepotrebni in kakoršnih se smejo umišljati le ljudje, ki denar — na cesti pobirajo, nikar pa oni, ki mora zanj truditi v potu svojega obraza.

Kmetijstvo.

Skrbimo za ptičice po zimi!

Ako te, dragi kmetič, v poletnem lepem času nadleguje močan in čvrst berač za miloščino, vem, da mu boš nevoljen pokazal ali delo, da si kaj zasluzi, ali pa — vrata. Ako te pa ob mrzlem zimskem času obiše ubožec, ves slab in gladen, gotovo ga ne pustiš od hiše brez milodara. Posebno pa še ne boš

odganjal onih, ki so ti bill po letu v delu na pomoč, ali ko so ti že mnoga leta s svojimi sorodniki pri delu na pomoč. Takšno ravnanje bilo bi neusmiljeno, da, trdosrčno.

Nekaj takih beračev te, dragi kmetič, gotovo poišče vsako zimo, z nado, da se jih usmiliš. To so namreč drobne ptičice. One, ki so od gorkega spomladnega solnca začeni delale neprestano na tvojem vrtu, polju, travniku in vinogradu, to pa čez vse skrbno do pozne jeseni, one so sedaj v tem zmrznjenem svetu — brez dela. Pa ob enem tudi brez živeža! Nekateri se napotijo zategadelj v daljne južne kraje, da se ondi prežive, druge pa, trdnejše narave, zanašajo se radi živeža na domačih tleh za borne ostanke. To so razna brstja, bilke, travnasta in druga semena, in če vsi ti obroči popokajo, še v najhujšem mrazu na usmiljenje kmeta. Ta ima gotovo kaj manglega še v zalogi za njih majhen želodček.

Saj so one bile, ki so mu celo leto trebile zaraščeno sadno drevje mrčesa; saj so že ob oranju v spomladi pridno pobirale črve; saj niso ob cvetju pozabile pregledovati in trebiti, bodisi na drevju ali na polju. Še v pozni jeseni je njih droben kljunček zasledoval razen mrčes ter s tem morda obvaroval marsikatero bilko škode. Le sedaj, v hudem mrazu, ko je zemlja navrh ogrnjena z debelim snegom, sedaj je prenehalo njih delo, pa tudi — zaslužek. Stiska mraz, oglašča se glad, ne kaže drugo, nego zaviti jo na kmetovo dvorišče in podstrešje.

Ali jih bode kdo tukaj preganjal? Pač bi moral biti neusmiljen, navrh pa še neumen gospodar, da bi kaj takega dovolil! Enako bi se nekrščansko vedel vsak, ki bi jih nalašč odganjal ali pa lovil. Vsaj poslednje bi moralo biti prepovedano že iz tega vzroka, ker živalica drobna iz mraza vzeta, ne vstraja dolgo. Torej gotova, če tudi bolj počasna smrt.

Obrnimo drugače! Prvič naj skrbi vsak kmet v jeseni, ko spravlja ostanke zrnja, da medlejše shrani na posebnem mestu, za silo v hrano ptičem. Ta betvica se nobenemu kmetu ne bode poznala. Posebej je za to odločiti ostanke od ajde, pšenice in prosa. To treba pustiti na miru, dokler ne nastopi najhujši mraz.

Takrat začno čivkati drobne živalice in priletavati pod streho, na skednje, svisli in druge suhe prostore. Sedaj je čas, da se jim vsako jutro vrže nekaj teh ostankov zrnja, to pa na odprti suhi prostor. Kje v zakotju ne velja, ker ondi bi gotovo čakala kaka lagodna mačka na uboge ptičke. To je potrebno in vredno ponavljati ves čas hude zime, dokler ni drugje pomoči za njih obstanek. Še le, ko zasije milejše solnce v spomladi, preneha to dobro delo. Pa še potem nas radi obiskujejo znani gostje.

Tudi se navadno po zimi čistijo in spravlajo razna vrtna in druga semena, da se pripravijo na spomladno setev. Ostanki tega, s plevami nameša-

nega medlega semena naj se ne vržejo drugam, nego na tak prostor, kjer ga ptiči lahko še enkrat rešetajo. Istotako če se tolčejo orehi, ali razrezavajo jabolka za sušenje, se lupinje in izrezki vržejo ptičam. Če že družega ni, pameten kmet gre k stiskalnici, kjer razseka in razdrobi nekaj tropin, da jih potem ptički s slabimi svojimi kljunčki morejo razbrati, peške namreč iz ostalega.

Tako boš, dragi kmetič, brez vseh stroškov pomagal preživljati te drobne stvarce za čas najhujše zime. V zahvalo za to ti bodo ostale zveste tovarišice v spomladi in čez leto, ti pomagale čediti polja in vrtove, da ti ono zopet obilnejše rodi. Tako trdijo vsi, ki se pečajo z umno sadjerejo in poljedelstvom.

Le domu!

Češki spisala A. Řeháková.

(Konec).

Blažena je čitala to pismo ne enkrat, temveč često; saj je bila v njem priznalna ocena njene umetnosti od pravega mojstra.

Razradostila se je, govorila je veselo vzlic vsem opominom matere in se spominjala na leta svojega učenja.

Ščebetala je razradoščena:

„Spominjaš se li, mamica, kako naju je vsprejel mojster Mařan, ko sva prišli k njemu s prošnjo, da bi mene vzel v šolo? Še danes vidim njegov čudeči se in zaničljivi pogled, s kojim me je meril; še danes slišim njegov strogi glas, s katerim naju je odbil neprijazno, neuljudno. Spominjam se dobro njegovih besed:

„Tako, tako, gospica hoče biti moja učenka; morda celo misli, da bi postala slikarica. Toda vé-li, da umetnost ni nobena igra, temveč dolgoletno, veliko, resno delo? In ima-li deklica nadarjenost? Kaj je delala doslej“?

Ko pa si mu ti pripovedovala boječe, da nočem biti nič drugega, nego slikarica, da so se vsi čudili, odgovoril je mrzlo:

„Eh, to nič ne pomeni. Vsakovrstno nespametno hrepenenje in mala mazanja s svinčnikom, kredo in barvami pri meni ne zadostuje“.

Prosila si ga z nova in z nova; konečno je dovolil, da sem postala njegova učenka, ali le za leto dnij — na poskušnjo.

Odpuščal naju je s trdimi besedami:

„Še nekaj vama moram povedati: Zdi se mi, draga gospa, da ste uboga. Tu vam pa dajem, da premislite, da slikarske studije stanejo mnogo dolgoletne gmotne podpore. Celo mladenič, kateremu strokovne šole in družabne razmere olehčujejo poklic,